

Protokoll, fört vid sammanträde
med statistiska föreningens kommunal-
statistiska sektion den 20-21 april
1964 i Malmö.

Deltagare:

Stockholms stads statistiska kontor

Direktören, fil.dr. Ivar Öman
Förste aktuarie Gösta Ahlberg
Förste aktuarie Pär Erik Andér
Förste aktuarie Robert Rosén
Aktuarie Börje Nilsson

Göteborgs stads statistiska kontor

Statistikchef Alvar Westman
Statistiker Kurt Hugosson
Förste aktuarie Sixten Kellertz
Aktuarie Bengt Wirdéus

Drätselkammarens utrednings- och organisationskontor,
Norrköping

Byråchef Arne Jörnstedt
Förste aktuarie Ralph Johansson

Drätselkammarens statistik- och utredningskontor,
Linköping

Förste aktuarie Samuel Bergbäck
Aktuarie Åke Larsson

Stadskansliet, Borås

Finanssekreterare Helger Korpås

Drätselkontorets statistikavdelning, Malmö

Aktuarie Egon Göransson
Aktuarie Bengt Nilsson
Aktuarie Bo Peterson

Stadskollegiets utredningskontor, Hälsoingborg

Aktuarie Sten Kristoferson

Drätselkammarens statistiska kontor, Västerås
Aktuarie Olov Ytterberg

Dessutom närvaro följande särskilt inbjudna:

Svenska Stadsförbundet

Direktör S.O. Dahlman

Statistiska Centralbyrån

Produktionschef Gustaf Berglund den 21 april 1964

Köpenhamns stads statistiska kontor

Direktör Kjeld Johansen

Kontorschef Axel Holm

Drätselkontoret, Malmö

Drätseldirektör Harry Jälmby

Den 20 april 1964.

§ 1.

Öppnande. Ordföranden Ivar Öman hälsade medlemmarna välkomna och förklarade sektionens tredje årsmöte öppnat, varefter upprop företogs.

§ 2.

Hälsning av gäster. Ordföranden hälsade därefter direktören för Köpenhamns stads statistiska kontor Kjeld Johansen och kontorschefen vid samma kontor Axel Holm välkomna och uttalade sektionens glädje över att desamma kunnat hörsamma inbjudan att delta i sektionens årsmöte. Tillika hälsades direktören i svenska stadsförbundet S.O. Dahlman, Stockholm, och drätseldirektören Harry Jälmby, Malmö, välkomna.

§ 3.

Val av styrelse. Företogs val av styrelse för tiden intill nästa årsmöte; och omvaldes därvid till

Öppnande.

Hälsning av gäster.

Val av styrelse.

Den 20 april 1964.

ordförande: direktören Ivar Öman, Stockholm;

vice ordförande: statistikchefen Alvar Westman,
Göteborg;

sekreterare: byråchefen Arne Jörnstedt, Norrköping;

vice sekreterare: förste aktuarien Samuel Bergbäck,
Linköping.

§ 4.

Uppdrogs åt sekreteraren att sända referat från sammantaget till Svenska statsförbundets tidskrift och Statistisk tidskrift. Referat.

§ 5.

Till ledamöter av de inom sektionen verksamma arbetsgrupperna valdes:

Arbetsgrup-
pernas sammansättning

För kontakter med statliga verk: Direktör Ivar Öman, statistikchef Alvar Westman och byråchef Arne Jörnstedt;

För demografiska prognosfrågor: Förste aktuarie Gösta Ahlberg, statistiker Kurt Hugosson och aktuarie Sten Kristofer-son.

För statistiska årsböcker: Förste aktuarierna Samuel Bergbäck, Ralph Johansson, Robert Rosén samt aktuarien Bengt Nilsson. På förslag av Bergbäck beslöt sektionen att även en representant för statistiska kontoret i Göteborg borde utses, varigenom samtliga kontor, som nu utge eller ha påbörjat arbete med årsböcker skulle bli representerade i arbetsgruppen; och utsågs till representant för kontoret i Göteborg i enlighet med förslag av statistikchefen Westman aktuarien Bengt Wirdéus.

För ekonomisk långtidsplanering: Finanssekreterare Holger Korpås, förste aktuarierna Sixten Kellertz och Egon Göransson.

§ 6.

Rapporter från arbetsgrupperna för kontakt med centra-

Rapporter
från arbets-
grupperna.

Den 20 april 1964.

la myndigheter och årsboksgruppen lämnades av statistikchefen Alvar Westman och förste aktuarien Samuel Bergbäck.

Ifråga om gruppen för kontakt med centrala myndigheter rapporterade Westman, att sektionen erhållit en representant i statistiska centralbyråns arbetsgrupp för översyn av inkomststatistiken (ÖIS). Vidare hade Westman åtföljd av förste aktuarien Egon Göransson besökt chefen för statistiska centralbyrån och för denne framlagt kommunernas statistiska problem.

Förste aktuarien Bergbäck lämnade en redogörelse för årsboksgruppens arbete, varav inhämtades, att gruppen överlagt om samordningen av kommunernas publicering av statistiska uppgifter i årsböcker, kommunala förvaltningsberättelser o.dyl. samt årsböckernas uppställning och innehåll. I årsboksgruppen hade förste aktuarien Robert Rosén ersatt förste aktuarien Filip Anger, vilken avgått från sin tjänst på grund av uppnådd pensionsålder. I gruppens arbete hade aktuarien Bengt Nilsson, Kalmö, deltagit.

Från övriga arbetsgrupper lämnades inga rapporter.

§ 7.

Förste aktuarien Robert Rosén redogjorde för Stockholms stads system för framställning av befolknings- och inkomststatistik enligt ADB-system. I anslutning härtill redogjorde statistiker Kurt Hugosson för Göteborgs hålkortsbearbetning av folkbokföringsmaterial, medan från övriga kontor framhölls, att särskilda bearbetningar av mantalslängder och andra register hittills skett manuellt. Syftet med utförda bearbetningar var i flertalet fall att komplettera den centralt framställda befolkningsstatistiken med uppgifter för mindre områden såsom stadsdelar och kvarter bland annat

kal befolknings- och inkomststatistik.

Den 20 april 1964.

för stadsplaneringens och skolornas behov. I Stockholm framställdes även en fullständig inkomststatistik.

Under den följande diskussionen lämnade även direktören Kjeld Johansen, Köpenhamns statistiska kontor, en redogörelse för uppläggning av register m.m. och statistikproduktion i Danmark.

§ 8.

Med Malmö stad som värd företog årsmötet en rundtur med buss i Malmö, varvid bl.a. nybyggda bostadsområden besöktes.

Rundtur.

§ 9.

Diskuterades frågan hur centraliseringen och förstärkandet av uppbörds- och mantalsväsendet kunde väntas påverka omfattning och inriktning av den statistiska service, som städerna hittills fått från uppbördsverk m.m. ifråga om befolkning, taxeringsutfall och inkomster. Frågeställningen vällade en längre, livlig diskussion, varvid framkom att det vore ytterst angeläget för gruppen att bevaka uppläggningsrutiner vid övergången till databehandling av folkbokförings- och uppbördsregistren. Denna bevakning borde ske på det centrala planet och med stadsförbundets medverkan. Det framhölls även från flera deltagare, att kommunernas uppgiftsbehov sannolikt kommer att öka och att det framdeles kommer att behövas utförligare uppgifter om alla kommuner, som ingår i de nya kommunblocken.

Statistisk service vid centralisering av uppbörds- väsende m.m.

Direktör S.O. Dahlman, svenska stadsförbundet, framhöll med anledning av de synpunkter som framkommit ifråga om stadsförbundets medverkan för kontakter med och påverkan av den statliga statistikproduktionen, att förbundet var i färd med att bygga ut sina resurser på detta område

Den 20 april 1964.

och var positivt inställt till medverkan. En konkretisering av de frågor kommunerna behövde ha hjälp med var dock nödvändig.

§ 10.

Efter förslag av Alvar Westman beslöt åtsmötet utse en delegation för att utarbeta förslag i frågor som borde dryftas med stadsförbundet. Till ledamöter utsågs ordföranden, vice ordföranden och sekreteraren.

§ 11.

På kvällen var deltagarna i sammanträdet Malmö stads gäster vid en middag på Rådhuskällaren.

Den 21 april 1964.

§ 12.

Till det fortsatta sammanträdet den 21 april hade produktionschefen Gustaf Berglund, statistiska centralbyrån, infunnit sig och hälsades välkommen av ordföranden. Berglund lämnade därefter en ingående redogörelse för den planerade folk- och bostadsräkningen 1965. Av redogörelsen framgick, att räkningen i princip skulle läggas upp efter samma mönster som 1960, men att såväl datainsamling som bearbetning skulle bli av mindre omfattning och att kostnadsramen var mindre. Diskussion pågick om urvalsundersökningar ifråga om vissa variabler, bland annat näringsgren.

I diskussionen framhölls kommunernas behov av detaljerad geografisk redovisning, vilket omöjliggjorde urvalsredovisning ifråga om huvuddata. Likaså framhölls, att en bearbetning efter mönster av "större-städer programmet 1960" borde genomföras, men att den skulle ingå som ett led i det

delegation
för över-
läggningar
med stads-
förbundet.

middag.

1965 års
folk- och
bostads-
räkning m.m.

Den 21 april 1964.

ordinarie programmet och att körningskostnaderna således inte skulle debiteras städerna. Westman framhöll, att man som en kompromiss kunde tänka sig att städer som var intresserade av det större programmet kunde åta sig en större del av granskning och avstämning av näringsgrensuppgifter mot företagsregistret, varigenom även en bättre kvalitetskontroll skulle kunna erhållas.

I diskussionen upptogs även en rad bearbetnings- och redovisningsproblemen, som inte hade direkt samband med folk- och bostadsräkningen. Främst gällde detta företagsregistret, den beslutade detaljhandelsräkningen och centralbyråns principer för debitering av körningskostnader.

§ 13.

Sedan sektionen, på sätt dess protokoll för den 15 mars 1963, § 7, närmare utvisar, beslutit att i skrivelse till Kungl. Maj:t föreslå, att kommunerna erhöles en representant i delegationen för statistikfrågor eller det organ, som kunde komma att ersätta denna, samt att som lämplig representant förordas statistikchefen Alvar Westman, så meddelades nu att Kungl. Maj:t funnit framställningen icke föranleda annan Kungl. Maj:ts åtgärd än att densamma överlämnades till delegationen för statistikfrågor, att av delegationen tagas under övervägande vid delegationens fortsatta arbete.

Representant
i statistisk-
delegationen

§ 14.

Efter inledning av förste aktuarien Egon Göransson diskuterades samhällsvetarnas ställning i den kommunala organisationen nu och i framtiden. Redogörelser lämnades bland annat om förekomsten av personal med samhällsvetenskaplig utbildning i kommunerna, deras ställning och för-

Samhällsvetarna i den kommunala org.

Den 21 april 1964.

delning av arbetsuppgifter mellan olika organ.

§ 15.

Byråchefen Jörnstedt inbjöd sektionen att förlägga nästa årsmöte till Norrköping. Tidpunkten föreslogs preliminärt till 5-6 eller 7-8 april.

§ 16.

Ordföranden, direktören Ivar Öman, framförde sektionens tack till Malmö stad och förste aktuarien Egon Göransson som arrangerar av årsmötet samt förklarade därefter årsmötet avslutat.

Ut supra.

In fidem:

Justerat. 4

Ivar Öman

Jörnstedt